

# GRINIAUS KODAS

Demokratijos žinių konkursas



**MANO GILIU ĮSITIKINIMU,  
KALBĖTI APIE DEMOKRATIJA,  
KOVOTI UŽ DEMOKRATIJA,  
GALI BŪTI TIKTAI PER VĖLŲ,  
BET NIEKAD NE PER ANKSTI.**

**KAZYS GRINIUS**

Visų demokratiškų tarpukario Seimų narys, Prezidentas, vienas  
nuosekliausių demokratiinių vertybių gynėjų XX a. Lietuvos politikoje

## **APIE DEMOKRATIJOS ŽINIŲ KONKURSA** ..... 3

### **KLAUSIMŲ TEMOS**

1.	Seimo veikla	4
2.	Teisėkūra	8
3.	Politikų pareigos	12
4.	Konstitucija ir demokratija	16
5.	Rinkimai	20
6.	Seimo istorija	24
7.	Nepriklausomybė	28
8.	Lietuvos gynyba ir NATO	32
9.	Europos Sąjunga	34

## **SEIMO DARBO SIMULIACIJA** ..... 36

## **ATSAKYMAI** ..... 40

Seimo kanceliarija nuo 2022 metų organizuoja Demokratijos žinių konkursą, skirtą 9–12 klasių mokiniams ir suaugusiesiems, norintiems patikrinti ir pagilinti pilietinio raštingumo žinias.

Konkursu siekiama skatinti domėtis Lietuvos ir pasaulio politiniu gyvenimu, geriau suprasti įstatymų leidžiamosios valdžios veiklą, sprendimų priėmimo procesą, demokratijos principus, valstybės ir parlamentarizmo raidą. Suprasdami, kaip veikia valstybė ir kokias galimybes suteikia demokratija, galime tapti sąmoningais, aktyviais ir atsakingais piliečiais.

Konkursas vyksta pavasarį ir susideda iš dviejų etapų. Pirmajame etape dalyviai sprendžia testo tipo klausimus. Į finalą patekę mokiniai ne tik sprendžia testą, bet ir dalyvauja Seimo darbo simuliacijoje.

Leidinį „Griniaus kodas“ sudaro dvi dalys: pirmųjų ketverių metų Demokratijos žinių konkurso klausimai ir Seimo darbo simuliacijos užduotys.

Pirmojoje dalyje pateikiama 150 klausimų, suskirstytų į 9 temas. Klausimai pateikiami su atsakymų variantais, o teisingi atsakymai – leidinio pabaigoje. **Temos apima:**

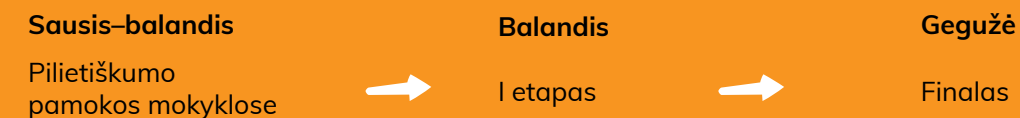
1. Įstatymų leidžiamosios institucijos veiklą;
2. Teisėkūros procesus;
3. Konstitucijos ir demokratijos pagrindus;
4. Rinkimus ir politines pareigas;
5. Seimo ir Lietuvos valstybingumo istoriją;
6. NATO ir Europos Sąjungos veiklą.

Ši dalis skirta savarankiškam žinių gilinimui ir pasirengimui būsimiems konkursams, taip pat gali būti naudojama pilietiškumo ugdymo pamokose.

Antrojoje dalyje pristatoma Seimo darbo simuliacija: jos taisyklės, eiga, rekomendacijos ir ankstesnių užduočių pavyzdžiai. Simuliacija suteikia galimybę moksleiviams iš arčiau patirti Seimo nario darbą, praktiškai išbandyti jo vaidmenį ir įsitraukti į parlamentinio proceso sprendimų priėmimą.

Demokratijos žinių konkursą Seimo kanceliarija organizuoja kartu su informaciniu partneriu LRT. Konkursą globoja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas.

### **Demokratijos žinių konkurso laiko juosta**





**1. Kas priima Seimo narių priesaikas?**

- A. Konstitucinio Teismo Pirmininkas
- B. Respublikos Prezidentas
- C. Aukščiausiojo Teismo pirmininkas
- D. Seimo Pirmininkas

**2. Joną išrinko Seimo nariu. Kaip ir kiekvienas kitas išrinktas Seimo narys, jis turi duoti priesaiką pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje. Tačiau dėl netikėtai užklupusios ligos jis negali atvykti į pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį. Kas nutiks priesaikos ceremonijoje nedalyvavusiam Jonui?**

- A. Į Jono vietą prisiekti bus pakviestas kitas už brūkšnio likęs kandidatas
- B. Jonui bus leista prisiekti artimiausiame Seimo posėdyje, kai jis pasveiks
- C. Jonui tą pačią dieną bus leista priesaiką duoti namuose
- D. Jonas priesaiką galės duoti tik po vieno mėnesio nuo išrinkimo dienos

**3. Į kelias eilines sesijas per metus renkasi Seimas?**

- A. Vieną
- B. Dvi
- C. Tris
- D. Keturias

**4. Opozicija birželio mėn. inicijavo interpeliaciją teisingumo ministru, tačiau po slaptos balsavimo parlamentas interpeliacijai nepritarė. Rugsėjo mėn. paaiškėjus naujoms aplinkybėms, tie patys Seimo nariai vėl nori inicijuoti interpeliaciją tam pačiam ministru. Ar tokia galimybė yra?**

- A. Taip, nes tam pačiam ministru interpeliacija inicijuojama jau kitos sesijos metu
- B. Taip, tačiau tam turėtų pritarti Seimo Pirmininkas
- C. Ne, nes interpeliacija inicijuojama dėl to paties klausimo
- D. Ne, nes per vieną kadenciją vienam ministru galima organizuoti ne daugiau kaip vieną interpeliaciją

**5. Seniūnų sueigos posėdžiams vadovauja seniūnas, kurio pareigas pagal Seniūnų sueigos patvirtintą grafiką kas savaitę pasikeisdami eina frakcijų seniūnai. Kas vadovauja pirmosios sesijos pirmajam Seniūnų sueigos posėdžiui?**

- A. Vyriausias pagal amžių frakcijos seniūnas
- B. Didžiausios valdančiosios frakcijos seniūnas
- C. Didžiausios opozicinės frakcijos seniūnas
- D. Mišrios Seimo narių grupės seniūnas

**6. Apie kurio Seimo komiteto veiklą čia kalbama: „Komitetui padarius išvadą, kad teikiamas įstatymo projektas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, toks projektas Seime gali būti svarstomas tik tuo atveju, kai šiai komiteto išvadai Seimas nepritaria visų Seimo narių balsų dauguma“?**

- A. Teisės ir teisėtvarkos komiteto
- B. Ateities komiteto
- C. Konstitucijos komiteto
- D. Ši veikla priskiriama visiems Seime veikiančioms komitetams

**7. Kur gali pereiti opozicinės Seimo frakcijos narys, nusprendęs pasitraukti iš savo frakcijos?**

- A. Tik į kitą opozicinę frakciją
- B. Tik į Mišrią Seimo narių grupę
- C. Tik į valdančiosios daugumos frakciją
- D. Į bet kurią Seimo frakciją

**8. Valstybės Nepriklausomybės stipendija, Laisvės premija, Aleksandro Stulginskio žvaigždė. Kas skiria šiuos apdovanojimus?**

- A. Prezidentas
- B. Seimas
- C. Seimo Pirmininkas
- D. Seimo apdovanojimų komisija

**9. Seimo kanceliarijos paskirtis – padėti Seimui įgyvendinti jo funkcijas ir užtikrinti parlamento veiklą. Kurios iš šių funkcijų neatlieka Seimo kanceliarija?**

- A. Užtikrina sklandų teisėkūros procesą
- B. Informuoja visuomenę apie Seimo veiklą
- C. Padeda įgyvendinti parlamentinę diplomatiją
- D. Organizuoja Seimo narių maitinimą

**10. Martynas neseniai buvo išrinktas Žygūnų partijos pirmininku. Žygūnų partija Seime turi 7 narių frakciją, tačiau pats Martynas nėra Seimo narys. Ar Martynas gali kalbėti Seimo vardu?**

- A. Ne, negali, nes jo veikla nėra laikoma parlamentine veikla
- B. Taip, gali, nes Martynas yra parlamentinės partijos pirmininkas
- C. Gali tik tiek, kiek tam pritaria kiti jo Seimo Žygūnų frakcijos nariai
- D. Gali, nes jam iškart suteikiamas Seimo nario statusas

**11. Prieš duodamas priesaiką naujai išrinktas Seimo narys elektroniniu paštu gavo priesaikos tekstą. Jį išmoko mintinai, tačiau tardamas priesaikos žodžius susijaudino ir pamiršo pasakyti paskutinį sakinį „Tepadeda man Dievas“. Kas tokiu atveju nutiktų toliau?**

- A. Kadangi priesaika nebuvo pasakyta visa apimtimi, Konstitucinio Teismo Pirmininkas lieptų tekstą pakartoti iš naujo
- B. Seimo narys, pasirašęs priesaikos tekstą, vėliau ją dar kartą galėtų pakartoti savo iniciatyva
- C. Priesaika būtų priimta, nes paskutinis sakinys nėra privalomas
- D. Politinis konkurentas galėtų apskųsti tokią priesaiką ir reikalauti panaikinti Seimo nario mandatą

**12. Linas labai nori būti Seimo Pirmininko pavaduotoju. Politiką aktyviai palaiko ir jo frakcija. Kas gali parlamentui pateikti jo kandidatūrą į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas?**

- A. Bet kuri Seimo frakcija
- B. Ne mažiau kaip 1/3 Seimo narių
- C. Kandidatas turi išsikelti pats
- D. Seimo Pirmininkas

**13. Andrius yra Seimo Audito komiteto pirmininkas. Jam pirmininkaujant ir komitetui priimant sprendimą, visų balsai už ir prieš pasiskirstė po lygiai. Koks bus priimtas komiteto sprendimas?**

- A. Andrius paprašys perbalsuoti
- B. Komiteto sprendimas nebus priimtas
- C. Bus priimtas sprendimas, už kurį balsavo Andrius
- D. Komiteto sprendimo priėmimas bus nukeltas į kitą posėdį

**14. Ant kokios knygos Seimo narys laiko ranką, kai duoda priesaiką?**

- A. Biblijos
- B. Konstitucijos
- C. Seimo statuto
- D. III Lietuvos Statuto

**15. Kovo 10 d. ir rugsėjo 10 d. yra pirmosios Seimo pavasario ir rudens sesijų dienos. Kas nutinka, jeigu šios dienos sutampa su savaitgalio?**

- A. Sesija pradeda artimiausią darbo dieną
- B. Seimo Pirmininkas nustato kitą sesijos pradžios datą
- C. Sesija visada pradeda nustatytą dieną
- D. Nedalyvavimas pirmajame posėdyje laikomas pateisinamu

**1. Jonas ėmėsi iniciatyvos ir surinko 40 tūkst. piliečių, turinčių rinkimų teisę, parašų dėl įstatymo projekto, kuris įteisintų sausio 13-ąją – Laisvės gynėjų dieną – nedarbo dieną. Kaip, pagal Konstituciją, turi pasielgti Vyriausioji rinkimų komisija?**

- A. Perduoti įstatymo projektą Konstituciniam Teismui įvertinti, ar jis neprieštaruja Konstitucijai
- B. Privalo perduoti įstatymo projektą svarstyti Seimui
- C. Konstatuoti, kad per nustatytą laikotarpį surinkta per mažai projektą palaikančių piliečių parašų
- D. Perduoti projektą Seimui, kuris turės priimti teigiamą sprendimą, nes surinkus reikiamą parašų kiekį patvirtinimas yra tik formalumas

**2. Kas neturi teisės inicijuoti naujo įstatymo Seime?**

- A. Ministras
- B. Vyriausybė
- C. Prezidentas
- D. 50 tūkstančių Lietuvos piliečių

**3. Tam, kad įstatymas būtų priimtas, Seime jis turi praeiti keturis privalomus etapus. Kuris etapas neegzistuoja?**

- A. Svarstymas Seimo posėdyje
- B. Svarstymas Seimo komitete
- C. Svarstymas Seimo valdyboje
- D. Visi išvardyti įstatymo priėmimo etapai egzistuoja

**4. 2002 m. Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus nepasinaudojo veto teise, bet ir nepasirašė Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pataisų. Kas nutiko vėliau?**

- A. Įstatymas buvo grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti
- B. Respublikos Prezidentas neįvykdė konstitucinės pareigos ir taip pažeidė Konstituciją
- C. Įstatymas įstrigo neapibrėžtam laikui
- D. Įstatymas įsigaliojo po to, kai jį pasirašė ir oficialiai paskelbė Seimo Pirmininkas

**5. Kiekvienos sesijos pradžioje Seimui nustatyta pareiga apsvarstyti ir priimti šį dokumentą. Kokį sprendimą turi priimti parlamentas?**

- A. Patvirtinti sesijos darbų programą
- B. Priimti rezoliuciją dėl sesijos pradžios ir kreiptis į Respublikos Prezidentą
- C. Patvirtinti Seimo posėdžių organizavimo grafiką
- D. Priimti nutarimą dėl tolesnio pasitikėjimo Vyriausybe



**6. Prezidentas kiekvieną Seime priimtą įstatymą gali pasirašyti arba vetuoti. Jei Respublikos Prezidentas, pavyzdžiui, gavęs pasirašyti Seime priimtą Civilinės sąjungos įstatymą, nuspręstų jį vetuoti ir grąžinti Seimui pakartotinai svarstyti, kiek mažiausiai Seimo narių turi balsuoti už, kad Prezidento veto būtų atmestas ir įsigalioję Seimo priimtas įstatymas?**

- A. Ne mažiau kaip 85 Seimo nariai
- B. Ne mažiau kaip 71 Seimo narys
- C. Ne mažiau kaip 51 Seimo narys
- D. Veto galėtų būti atmestas tik balsuojant už visiems Seimo nariams (141 parlamentarui)

**7. Naujai sudaryta Vyriausybė pateikė savo veiklos programą tvirtinti Seimui, tačiau jai nebuvo pritarta. Pakartotinai pateikus patikslintą programą, Seimas vėl jai nepritarė. Ką Vyriausybė turi daryti toliau?**

- A. Ministras Pirmininkas privalo atsistatydinti
- B. Vyriausybė privalo atsistatydinti
- C. Turi būti pateikta svarstyti nauja Vyriausybės programa
- D. Vyriausybė turi pakeisti daugiau kaip pusę ministrų

**8. Respublikos Prezidentas per Seimo pavasario sesiją vetavo 10 įstatymų, tačiau Seimas visus jo veto atmetė. Kas tokiu atveju nutinka?**

- A. Kadangi per visą pavasario sesiją nebuvo pritarta nė vienam Respublikos Prezidento veto, rudens sesijoje jam ši teisė bus suspenduota
- B. Jei per sesiją pritariama mažiau nei 20 proc. Respublikos Prezidento veto, Seimas gali kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl apkaltos šalies vadovui
- C. Seimas privaloma tvarka balsuoja dėl nepasitikėjimo Respublikos Prezidentu
- D. Respublikos Prezidentas ir toliau gali naudotis veto teise

**9. Valstybės biudžetas – vienas svarbiausių dokumentų, kuriame sutariama, kaip ateinančiais metais bus skirstomos valstybės lėšos biudžetinių įstaigų ir kitų viešojo administravimo darbuotojų (pavyzdžiui, mokytojų, policijos pareigūnų, valstybės tarnautojų ir kt.) išlaidoms, kaip ir iš kur bus surenkamos reikiamos lėšos. Kas pateikia ir kas tvirtina valstybės biudžetą?**

- A. Teikia ir tvirtina Seimas
- B. Teikia Seimas, tvirtina Vyriausybė
- C. Teikia Vyriausybė, tvirtina Seimas
- D. Teikia ir tvirtina Vyriausybė

**10. Kuris mokestis suneša daugiausia pajamų į šalies biudžetą?**

- A. Kokybiško oro mokestis
- B. Gyventojų pajamų mokestis
- C. Akcizų mokestis
- D. Pridėtinės vertės mokestis

**11. Kas pasirašo Seimo priimtą įstatymą?**

- A. Seimo Pirmininkas
- B. Respublikos Prezidentas
- C. Visi Seimo nariai
- D. Šiuo metu pasirašyti jau nebereikia

**12. Jonas pirmą kartą buvo išrinktas Seimo nariu, todėl jis norėjo detalčiau susipažinti su įstatymų svarstymo tvarka ir procedūromis. Koks pagrindinis teisės aktas reglamentuoja įstatymų leidybą?**

- A. Seimo statutai
- B. Lietuvos Respublikos Konstitucija
- C. Civilinis kodeksas
- D. Teisėkūros pagrindų įstatymas

**13. Seimas balsavo dėl naujo įstatymo priėmimo. Iš 141 Seimo nario balsavime dalyvauti užsiregistravo 71 parlamentarai. Už balsavo 36, prieš buvo 34, susilaikė 1 Seimo narys. Ar Seimas priėmė naują įstatymą?**

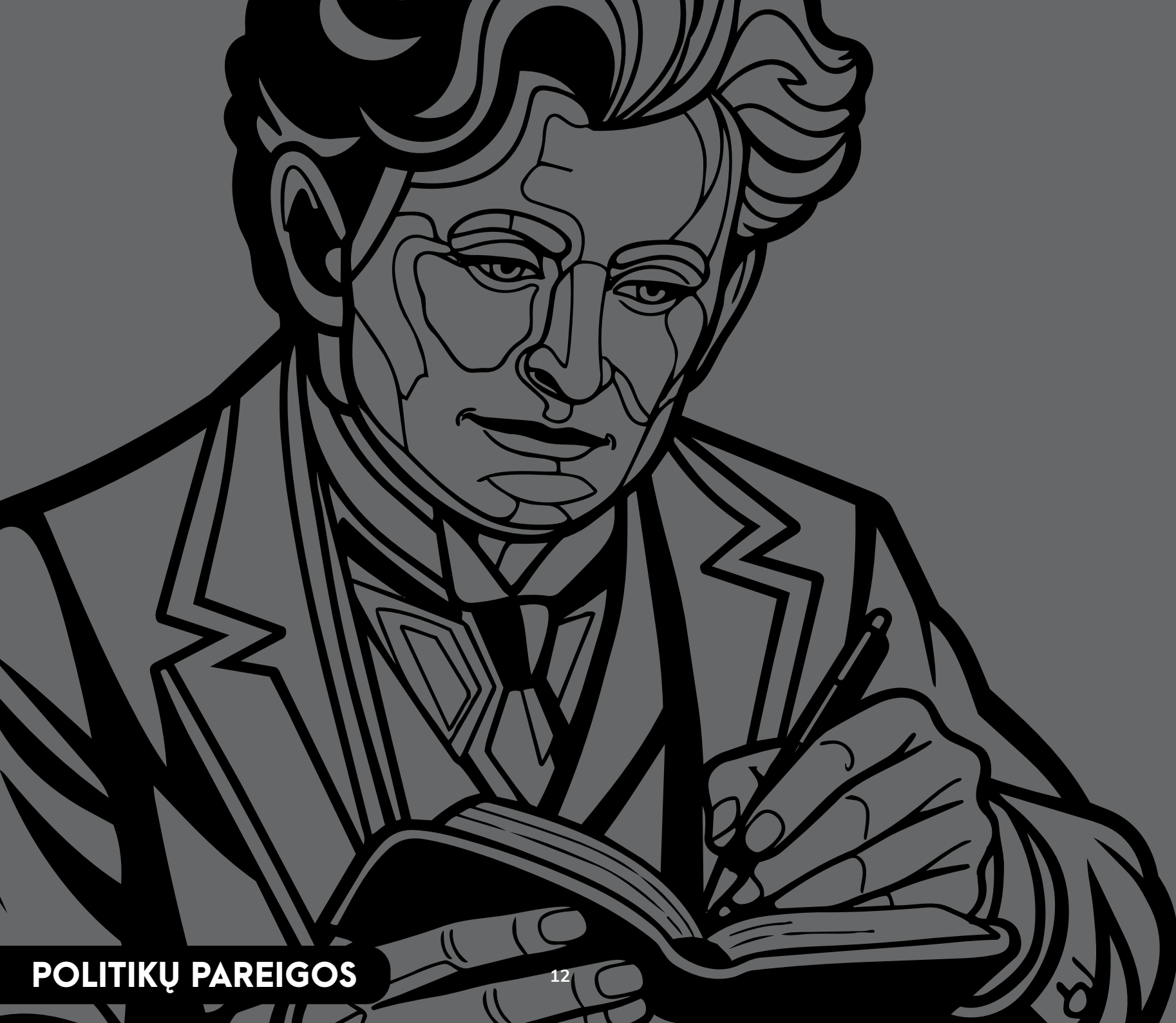
- A. Ne, nes balsuoti turėjo bent 91 Seimo narys
- B. Taip, nes balsuoti užsiregistravo daugiau kaip pusė Seimo narių ir dauguma jų balsavo už
- C. Ne, bet jie turės galimybę dar kartą balsuoti, kol bus kворumas
- D. Taip, nes balsuojant dėl naujo įstatymo priėmimo kворumas nereikalingas

**14. Seimo posėdyje įstatymo projektas turi pereiti 3 stadijas. Antroji ir trečioji yra įstatymo projekto svarstymas ir priėmimas. O kokia yra pirmoji?**

- A. Registracijos Seimo posėdyje stadija
- B. Apsitarimo Seimo posėdyje stadija
- C. Pateikimo Seimo posėdyje stadija
- D. Balsavimo Seimo posėdyje stadija

**15. Koks sprendimas turi būti priimtas, jei Seimas pritaria Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadai, kad įstatymo projektas prieštarauja Konstitucijai?**

- A. Seimas privalo kreiptis į Konstitucinį Teismą
- B. Seimas nesvarsto toliau tokio įstatymo projekto
- C. Seimas visais atvejais tokius įstatymų projektus perduoda tobulinti Vyriausybei
- D. Seimas įspėja Seimo narį dėl Konstitucijai prieštaraujančio įstatymo projekto teikimo



**1. Kaip vadinasi pareigos, kurias užima Seimo frakcijai vadovaujantis asmuo?**

- A. Frakcijos pirmininkas
- B. Frakcijos direktorius
- C. Frakcijos seniūnas
- D. Frakcijos vadovas

**2. Kurių pareigų vienu metu Seimo narys negali derinti?**

- A. Namų bendrijos nario
- B. Ministro
- C. Prezidento
- D. Ministro Pirmininko

**3. Seime veikia Seimo valdyba ir Seniūnų sueiga, kurios vykdo tik joms priskirtas funkcijas. Kurioje iš jų dirba Seimo Pirmininkas?**

- A. Seimo valdyboje
- B. Seniūnų sueigoje
- C. Nė vienoje iš jų
- D. Ir Seimo valdyboje, ir Seniūnų sueigoje

**4. Jonas, Eglė ir Rimvydas dirba Seime. Jonas yra opozicinės frakcijos seniūno pavaduotojas, Eglė yra Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių asamblėjoje pirmininkė, o Rimvydas paskirtas ministru. Kuris iš jų vadovauja Seimui?**

- A. Jonas
- B. Eglė
- C. Rimvydas
- D. Nė vienas iš jų

**5. Tapęs Seimo nariu, Jonas išsikėlė tikslą užimti Europos reikalų komiteto pirmininko pareigas. Nors jo partija laimėjo rinkimus ir jį išrinko Seimo frakcijos seniūnu, Jonas trokštamų pareigų negalėjo užimti. Kodėl?**

- A. Į šias pareigas skiriamas Seimo narys negali eiti kitų pareigų Seime
- B. Į šias pareigas skiriamas užsienio reikalų viceministras, kuris negali būti Seimo nariu
- C. Į šias pareigas skiriamas Seimo Pirmininkas
- D. Į šias pareigas skiriamas Seimo Pirmininko pavaduotojas

**6. Politikas nebuvo perrinktas Seimo nariu. Kurio iš šių darbų jis nebegalės imtis savo gyvenime?**

- A. Dar kartą dalyvauti rinkimuose
- B. Dirbti Seimo nario patarėju
- C. Dirbti žurnalistu
- D. Apribojimų dėl profesinių veiklų baigus kadenciją nėra

**7. Loreta yra Seimo narė, priklausanti Lietuvos atėjūnų partijai. Dirbdama Seime ji sužinojo, kad ieškomas naujas Seimo kancleris. Ką ji turėtų padaryti norėdama tapti Seimo kanclere?**

- A. Atsisakyti Seimo nario mandato
- B. Atsisakyti Seimo nario mandato ir sustabdyti narystę Lietuvos atėjūnų partijoje
- C. Tapti Seimo Pirmininko pirmąja pavaduotoja
- D. Prieš tai tapti politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoja – Seimo Pirmininko patarėja

**8. Seimo narys Stasys iš „Sodros“ gavo pranešimą, kad netrukus jam bus paskirta senatvės pensija. Stasys sunerimo, ar jis galės toliau eiti Seimo nario pareigas. Ar Stasio baimės pagrįstos?**

- A. Taip, nes Seimo nario įgaliojimai nutrūksta vos sulaukus pensinio amžiaus
- B. Taip, nebent jis pateiks prašymą pratęsti Seimo nario mandatą
- C. Ne, tačiau jam gaunamu pensijos išmokos dydžiu bus sumažinta Seimo nario alga
- D. Ne, jis ir toliau galės dirbti Seimo nariu

**9. Išsiskyręs 22 m. dviejų vaikų tėvas Julius tapo Seimo nariu. Kokios pareigos jis neprivalo vykdyti, kol bus Seimo nariu?**

- A. Mokėti gyventojų pajamų mokesčio
- B. Atlikti krašto apsaugos tarnybos
- C. Išlaikyti vaikų
- D. Laikytis Kelių eismo taisyklių

**10. Raseinių rajono gyventojas Tomas buvo išrinktas Seimo nariu daugiamandatėje apygardoje pagal partijos sąrašą. Kada jis įgis visas Tautos atstovo teises?**

- A. Kai jam bus įteiktas Seimo nario pažymėjimas
- B. Kai Seimo posėdyje prisieks būti ištikimas Lietuvos Respublikai
- C. Kitą dieną po išrinkimo
- D. Kai baigsis anksčiau išrinktų Seimo narių įgaliojimų laikas

**11. Kurio atveju Seimo nario įgaliojimai nenutrūksta?**

- A. Seimo narys miršta
- B. Rinkimai pripažįstami negaliojančiais arba šiurkščiai pažeidžiamas Seimo rinkimų įstatymas
- C. Jis netenka Lietuvos Respublikos pilietybės
- D. Jis paskiriamas ministru

**12. Vienos partijos lyderį Petrą pirmą kartą išrinko į naują Seimą. Kol jis pratinosi prie parlamentaro kėdės, po savaitės Prezidentas pateikė parlamentui jo kandidatūrą į Ministrus Pirmininkus ir Seimas Petro kandidatūrai pritarė. Kas nutiks Petro Seimo nario mandatui?**

- A. Petras negali vienu metu būti Seimo nariu ir Ministru Pirmininku, todėl atsisakys parlamentaro mandato
- B. Eidamas Ministro Pirmininko pareigas Petras išsaugos Seimo nario mandatą
- C. Seimo nario mandatą Petras perduos savo partijos atstovui, likusiam už brūkšnio
- D. Petras turės kreiptis į Prezidentą dėl galimybės eiti tiek Ministro Pirmininko, tiek Seimo nario pareigas

**13. Seimo Pirmininkė Ilona tapo laikinąja Prezidente, todėl jos vietą užėmė didžiausios valdančiosios frakcijos narys Laurynas. Ar šiam laikinai paskirtam Seimo Pirmininkui reikia sustabdyti savo veiklą frakcijoje?**

- A. Ne, nes jis nėra išrinktas Seimo Pirmininku, o tik laikinai eina šias pareigas
- B. Taip, turi sustabdyti savo veiklą frakcijoje
- C. Turi sustabdyti savo veiklą frakcijoje tik tuo atveju, jei tokį sprendimą priima Seimo valdyba
- D. Turi sustabdyti savo veiklą frakcijoje tik tuo atveju, jei laikinai paskirtas Seimo Pirmininkas šias pareigas eina ilgiau nei tris mėnesius

**14. Naujuoju Seimo kancleriu paskirtas Valdas yra vienos politinės partijos valdybos narys ir aktyviai dalyvauja jos veikloje. Ar tai suderinama su Seimo kanclerio pareigomis?**

- A. Taip, jei Seimo kancleris politinėje veikloje dalyvauja tik ne darbo metu
- B. Ne, šios pareigos nesuderinamos
- C. Taip, jei jis laikinai sustabdo savo narystę partijoje, bet nepasitraukia iš jos veiklos visiškai
- D. Ne, išskyrus atvejus, kai politinė veikla nesusijusi su Seime svarstomais klausimais

**15. Kuriam iš šių asmenų nepriklauso valstybės garantuojama apsauga?**

- A. Buvusiam Respublikos Prezidentui
- B. Seimo Pirmininkui
- C. Ministrui Pirmininkui
- D. Krašto apsaugos ministrui

**1. 1928, 1938 ir 1992 metų konstitucijose Lietuvos sostinė įvardytas Vilnius. 1922 m. Konstitucija priimta Kaune. Koks miestas įvardytas Lietuvos sostinė 1922 m. Konstitucijoje?**

- A. Senoji Lietuvos sostinė Kernavė
- B. Laikinoji sostinė Kaunas
- C. Konstitucijoje sostinės vieta nenurodyta
- D. Istorinė Lietuvos sostinė Vilnius

**2. Konstitucijoje nustatyta, kad naujai išrinktą Seimą susirinkti į pirmąjį posėdį, kuris turi įvykti ne vėliau kaip per 15 dienų po Seimo išrinkimo, kviečia Respublikos Prezidentas. O kas atsitinka, jeigu Respublikos Prezidentas nekviečia Seimo susirinkti?**

- A. Skelbiami nauji Seimo rinkimai
- B. Išrinkto Seimo įgaliojimai pradedami skaičiuoti nuo Naujųjų metų
- C. Susirinkti į posėdį kviečia Ministras Pirmininkas
- D. Seimo nariai renkami patys kitą dieną pasibaigus 15 dienų terminui

**3. 1938 m. Lietuvos Konstitucijos tekste nėra vieno žodžio, kuris yra visose kitose XX a. Lietuvos valstybės nuolatinėse konstitucijose. Koks tai žodis?**

- A. Demokratija
- B. Seimas
- C. Vytis
- D. Prezidentas

**4. 1922 m. buvo priimta pirmoji nuolatinė Lietuvos Respublikos Konstitucija. Kuri iš šių nuostatų buvo tuometinėje, tačiau nebėra dabartinėje Konstitucijoje?**

- A. Prezidentas gali dalyvauti Vyriausybės posėdžiuose ir juose pirmininkauti
- B. Seimo Pirmininku gali būti išrinktas tik vyras, sulaukęs 40 metų
- C. Konstitucinis Teismas sprendžia, ar įstatymas yra objektyvus
- D. Seimo nario įgaliojimai nutrūksta, kai jis netenka Lietuvos Respublikos pilietybės

**5. 1992 m. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje yra paminėtas vardas. Kuris iš šių lietuvių rašytojų turėjo tokį patį vardą?**

- A. Biliūnas
- B. Mačernis
- C. Krėvė
- D. Baranauskas



**6. Konstitucijos V skirsnis apibrėžia Seimo veiklą. Kurią iš šių funkcijų Lietuvos parlamentui nustato pagrindinis šalies įstatymas?**

- A. Skirti ir atšaukti Lietuvos Respublikos diplomatinis atstovus užsienio valstybėse
- B. Saugoti Lietuvos Respublikos teritorijos neliečiamybę
- C. Leisti amnestijos aktus
- D. Skirti ir atleisti ministrus

**7. Kuri iš šių valstybių yra pripažįstama demokratine šalimi pagal tarptautinius demokratijos indeksus ir rinkimų laisvę?**

- A. Jungtiniai Arabų Emyratai
- B. Pietų Korėja
- C. Iranas
- D. Vietnamas

**8. Remiantis Konstitucija, nepilnamečius vaikus gina:**

- A. Vyriausybės įgaliota institucija
- B. Vaiko teisių apsaugos kontrolierius
- C. Policija
- D. Įstatymas

**9. Danguolė ir Liudvikas susituokė evangelikų liuteronų bažnyčioje Nidoje. Ši santuoka yra:**

- A. Nepripažįstama, nes Lietuvoje nėra valstybinės religijos
- B. Nepripažįstama, nes valstybė pripažįsta tik Katalikų bažnyčioje sudarytas santuokas
- C. Pripažįstama, nes evangelikai liuteronai yra tradicinė bažnyčia Lietuvoje
- D. Pripažįstama, nes santuoka sudaryta savivaldybėje, kurioje evangelikai liuteronai sudaro daugumą

**10. Remiantis Konstitucija, kiekvienas iš mūsų privalo:**

- A. Pavojaus atveju ginti Lietuvos nepriklausomybę
- B. Dalyvauti referendume, kuriame siūloma keisti Konstitucijos I skirsnio straipsnius
- C. Streikuoti, kai pažeidžiami mūsų socialiniai ir ekonominiai interesai
- D. Nuo kenksmingų poveikių saugoti aplinką

**11. Kas, remiantis dabar galiojančia Konstitucija, nevykdo valstybės valdžios?**

- A. Seimas
- B. Respublikos Prezidentas
- C. Teismas
- D. Savivaldybių tarybos

**12. Kurių metų Konstituciją Aukščiausioji Taryba-Atkuriamasis Seimas buvo atkūręs 1990 m. kovo 11 d. siekdamas užtikrinti valstybės konstitucinį tęstinumą?**

- A. 1938 m.
- B. Ankstesnės Konstitucijos nebuvo atkurtos, nes dėl pasenusių nuostatų jos buvo nebeaktualios
- C. 1940 m.
- D. 1922 m.

**13. Kaip Lietuvoje užtikrinama tautinių bendrijų teisė į kalbinę raišką?**

- A. Jų organizacijos gali vartoti savo kalbą greta valstybinės tam tikrose srityse
- B. Viešieji užrašai Lietuvoje neprivalo būti valstybine kalba
- C. Prireikus bendrijų kalbos gali būti vartojamos administracijoje
- D. Tautinių bendrijų nariai gali atsisakyti mokytis valstybinės kalbos

**14. Kuri frazė nėra minima mūsų Konstitucijoje?**

- A. Valstybės herbas – baltas Vytis raudoname lauke
- B. Valstybės himnas – Vinco Kudirkos „Tautiška giesmė“
- C. Valstybės vėliavos spalvos – geltona, žalia, raudona
- D. Lietuvos visuotinė religija – katalikybė

**15. Kodėl 1918 m. vasario 17 d. įvyko pirmoji nepriklausomos Lietuvos istorijoje protesto akcija?**

- A. Moterys reikalavo laikytis anksčiau moterų teisių judėjimui duotų pažadų ir įtraukti jas į Lietuvos Tarybos sudėtį
- B. Monarchijos šalininkai reikalavo karūnuoti Mindaugą II
- C. Vokietijos atstovai protestavo prieš Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą
- D. Dėl šalyje prasidėjusios hiperinfliacijos



**1. Kaip ir dabar, tarpukariu Seimo nariai buvo renkami pagal sąrašus daugiamandatėse apygardose. Vis dėlto dabar rinkėjai gali daryti didesnę įtaką rinkdami kandidatus pagal partijų sudarytus sąrašus. Kas leidžia piliečiams tai padaryti?**

- A. Biuletenio sugadinimas
- B. Reitingavimas
- C. Agitavimas socialiniuose tinkluose
- D. Išbraukimas iš sąrašo

**2. Į kiek vienmنداčių apygardų Seimo rinkimų metu yra padalijami balso teisę turintys Lietuvos piliečiai?**

- A. 50
- B. 70
- C. 71
- D. 101

**3. Pasibaigus Seimo rinkimams, Vyriausioji rinkimų komisija dėl įvairių pažeidimų nepatvirtino rezultatų 25 vienmandatėse apygardose ir jose nutarė surengti pakartotinius rinkimus. Kaip toliau bus organizuojamas Seimo darbas?**

- A. Naujas Seimas darbą pradės laiku, tačiau ne visos sudėties
- B. Bus pratęsta iki šiol dirbusio Seimo kadencija, kol įvyks pakartotiniai rinkimai atskirose vienmandatėse apygardose
- C. Visose apygardose (71) bus kartojami rinkimai
- D. Į pirmąjį posėdį susirinks tik daugiamandatėje apygardoje mandatus laimėję Seimo nariai

**4. Nors Seimo rinkimuose Antanui nepasisekė ir liko pirmas už brūkšnio, jis buvo paskirtas ministru. Praėjus keleriems metams Antanas iš Vyriausiosios rinkimų komisijos gavo pranešimą, kad jo partijos atstovas, išrinktas daugiamandatėje apygardoje, pasitraukė iš Seimo. Todėl ministras Antanas yra kviečiamas prisiekti Seime ir tapti nauju Seimo nariu. Kaip toks įvykis paveiks jo karjerą?**

- A. Antanas privalės atsistatydinti iš ministro pareigų, nes būdamas Seimo nariu šių pareigų užimti nebegalės
- B. Antanas privalės atsistatydinti iš ministro pareigų, kad galėtų tapti Seimo nariu, tačiau prisiekęs Seime vėl galės būti paskirtas į šias pareigas
- C. Tapęs Seimo nariu jis ir toliau galės eiti ministro pareigas
- D. Jei norės išlikti ministru, jis privalės atsisakyti galimybės tapti Seimo nariu ir perleisti šią teisę kitam kolegai

**5. Kiek kadencijų iš eilės galima būti Seimo nariu?**

- A. Dvi kadencijas iš eilės
- B. Tris kadencijas iš eilės
- C. Kadencijos nėra ribojamos
- D. Dvi kadencijas iš eilės, po kurių privaloma vienos kadencijos pertrauka

**6. Agnius Vingrys iki šiol buvo Rakauskų rajono savivaldybės meras. Tačiau įpusėjęs mero kadencijai jis nusprendė dalyvauti Seimo rinkimuose ir buvo išrinktas Miestelėnų vienmandatėje apygardoje. Kokių veiksmų imsis Vyriausioji rinkimų komisija jo vadovaujamoje Rakauskų rajono savivaldybėje?**

- A. Rakauskų rajono savivaldybėje bus organizuojami nauji mero rinkimai
- B. Agniui bus leista vienu metu užimti ir Rakauskų rajono mero, ir Seimo nario pareigas
- C. Agnius negalės palikti Rakauskų rajono mero pareigų, nes vis dar nesibaigė mero kadencija
- D. Agnius už valstybės biudžeto lėšų švaistymą neteks ir Rakauskų mero pareigų, ir iškovoto Seimo nario mandato

**7. Kodėl Lietuvoje renkame būtent 141 Seimo narį?**

- A. Nes šis skaičius yra nelyginis
- B. Nes tiek Seimo narių buvo renkama tarpukariu
- C. Nes 1989 m. kuriant rinkimų tvarką LTSR gyventojų skaičius buvo padalintas iš paties mažiausio Lietuvos rajono gyventojų skaičiaus
- D. Nes tiek Lietuvoje yra miesto statusą turinčių gyvenviečių

**8. Kurio iš šių uždavinių neatlieka Vyriausioji rinkimų komisija?**

- A. Kontroliuoja politinių organizacijų ir rinkimų politinių kampanijų finansavimą
- B. Priima politinių organizacijų narių sąrašus
- C. Kontroliuoja Rinkimų kodekso vykdymą
- D. Atlieka politinės reklamos stebėseną

**9. Prezidento posto ketinantis siekti Balsius atvyko rinkti rėmėjų parašų į neįgalųjų reabilitacijos centrą. Ar jį gali paremti dėl negalios ar kitų priežasčių pasirašyti negalintys asmenys?**

- A. Asmuo gali paremti, jeigu jo prašymu tai padaro kitas asmuo, išskyrus parašų rinkėją
- B. Asmuo gali paremti, o informaciją į parašų lapą įrašo parašus renkantis asmuo
- C. Asmuo negali paremti, nes pasirašyti turi tik jis pats
- D. Asmuo gali paremti tik turėdamas notaro įgaliojimą, leidžiantį tai padaryti konkrečiam žmogui

**10. Naujoji Zelandija tapo pirmąja valstybe, suteikusia moterims rinkimų teisę (1893 m.). Europoje paskutinė šią teisę suteikusi valstybė buvo Lichtenšteinas (1984 m.). Lietuvoje pirmasis organizuotas moterų, kovojančių už lygias teises ir galimybę balsuoti, judėjimas prasidėjo 1905 m., kai Vilniuje buvo įkurtas Lietuvos moterų susivienijimas. Jo tikslas buvo kovoti dėl moterų rinkimų teisės ir galimybės dalyvauti atkuriant nepriklausomą valstybę. Po kiek metų moterims buvo suteikta balsavimo teisė, kuri buvo įtraukta ir į laikinąją Konstituciją?**

- A. Po 13 metų – 1918 m.
- B. Po 14 metų – 1919 m.
- C. Po 15 metų – 1920 m.
- D. Tais pačiais metais – 1905 m.

**11. Andrius piktybiškai nelankė Seimo posėdžių ir už tai jam buvo surengta apkalta. Seimui pripažinus, kad jis sulaužė priesaiką ir šiurkščiai pažeidė Konstituciją, Andrius neteko Seimo nario mandato. Vis dėlto jis nori toliau tęsti politiko karjerą. Į kurią visuotinio balsavimo metu renkamą poziciją Andrius gali kandidatuoti jau kituose rinkimuose?**

- A. Seimo nario
- B. Europos Parlamento nario
- C. Respublikos Prezidento
- D. Seniūno

**12. Kas išrenka Seimo Pirmininką?**

- A. Pilnamečiai Lietuvos gyventojai
- B. Respublikos Prezidentas
- C. Seimo nariai
- D. Savivaldybių merai

**13. Seimo narys buvo išrinktas Europos Parlamento nariu. Seimo nario ir Europos Parlamento nario pareigos yra nesuderinamos, tad Seimo narys, kuris buvo išrinktas vienmandatėje apygardoje, atsisako savo mandato. Iki kitų Seimo rinkimų liko mažiau nei 4 mėnesiai. Kas vyks toliau?**

- A. Vienmandatėje apygardoje bus rengiami pakartotiniai rinkimai
- B. Ši vieta atiteks kitam partijos nariui pagal sąrašo eilės tvarką
- C. Vyriausioji rinkimų komisija netenkins Seimo nario mandato atsisakymo
- D. Seimas kadenciją pabaigs turėdamas vienu Seimo nariu mažiau

**14. Kiek mažiausiai procentų Seimo rinkimuose turi surinkti partijos sąrašas, kad jis patektų į parlamentą?**

- A. 2
- B. 3
- C. 5
- D. 7

**15. 18-mečio Pauliaus tėtis yra tolimųjų reisų vairuotojas ir per rinkimus bus išvykęs. Kaip Pauliui balsuoti už tėtį?**

- A. Gauti Konstitucinio Teismo leidimą
- B. Balsuoti už kitą asmenį gali tik sutuoktinis
- C. Balsuoti už kitą asmenį nėra galimybės
- D. Gauti Vyriausiosios rinkimų komisijos įgaliojimą

1. Kuriais metais įvyko pirmasis Seimo posėdis Lietuvos sostinėje Vilniuje?

- A. 1918 m.
- B. 1920 m.
- C. 1936 m.
- D. 1990 m.

2. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Akte „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“ rašoma: „Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės aktas ir ..... Steigiamojo Seimo rezoliucija dėl atstatytos Lietuvos demokratinės valstybės niekada nebuvo nustoję teisinės galios ir yra Lietuvos Valstybės teisinis pamatas.“ Kokia data praleista citatoje?

- A. 1919 m. lapkričio 20 d.
- B. 1920 m. balandžio 14 d.
- C. 1920 m. gegužės 15 d.
- D. 1922 m. rugpjūčio 1 d.

3. Kas įvyko anksčiausiai?

- A. Lietuvos gyventojų visuotinė apklausa (plebiscitas) dėl Nepriklausomybės
- B. Nepriklausomybės atkūrimas
- C. Sausio 13-osios įvykiai
- D. Pirmieji laisvi ir demokratiniai rinkimai į Aukščiausiąją Tarybą

4. Tai nebuvo įmanoma 2020 m., tačiau galėjo nutikti 2024 m. Vis dėlto praktikoje tai neįvyko. Kas?

- A. Apkaltos tvarka pašalintas Prezidentas galėjo tapti Seimo nariu
- B. Seimo nariu galėjo tapti valstybinės kalbos nemokantis lietuvis
- C. Galėjo išrinkti jauniausią Seimo narį nuo 1990 m.
- D. Galėjo išrinkti daugiau Seimo narių moterų nei vyrų

5. Šiame pastate 1905 m. dirbo Didysis Vilniaus Seimas. Kuriam svarbiam to meto veikėjui šalia šio pastato pastatyta skulptūra?

- A. Antanui Smetonai
- B. Petru Vileišiui
- C. Mikalojui Konstantinui Čiurlioniui
- D. Jonui Basanavičiui



6. Kada įvyko pirmasis 1990 m. vasario 24 d. demokratiškai išrinktos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo posėdis? Šią dieną taip pat kasmet prasideda Seimo pavasario sesija.

- A. 1990 m. kovo 10 d.
- B. 1991 m. kovo 11 d.
- C. 1990 m. kovo 11 d.
- D. 1990 m. vasario 28 d.

7. Anot Kazio Griniaus, Steigiamąjį Seimą atidaręs vadinamasis „amžiaus prezidiumas“ žurnalistams buvo pasaulinė sensacija. Kuo jis buvo ypatingas?

- A. Jį sudarė vien moterys
- B. Nė vienas nemokėjo lietuviškai
- C. Visi buvo ūkininkai
- D. Nė vienas nebuvo vyresnis kaip 25 metų

8. Kuriame mieste surengtas pirmasis Steigiamojo Seimo posėdis 1920 m.?

- A. Vilniuje
- B. Trakuose
- C. Palangoje
- D. Kaune

9. Ši asmenybė yra nepriklausomos Lietuvos politikos fenomenas, nes per savo politinę karjerą buvo ėjęs partijos pirmininko, Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko ir Respublikos Prezidento pareigas. Kas jis?

- A. Algirdas Mykolas Brazauskas
- B. Valdas Adamkus
- C. Rolandas Paksas
- D. Vytautas Landsbergis

10. Kuris Lietuvos politikas yra pasakęs: „Mano giliu įsitikinimu, kalbėti apie demokratiją, kovoti už demokratiją gali būti tikrai per vėlu, bet niekad ne per anksti“?

- A. Kazys Grinius
- B. Vytautas Landsbergis
- C. Aleksandras Stulginskis
- D. Antanas Smetona



11. Kurio garsaus lietuvių generolo vardu pavadinta Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdžių salė Seimo rūmuose?

- A. Jono Kronkaičio
- B. Jono Žemaičio-Vytauto
- C. Vytauto Jono Žuko
- D. Adolfo Ramanausko-Vanago

12. Jis buvo karininkas, leitenantas, jauniausias ir vienintelis Seimo nario pareigas ėjęs parlamentaras, kuris žuvo mūšio lauke. Pasirinkite teisingą atsakymą:

- A. Antanas Matulaitis
- B. Vladas Natkevičius
- C. Jonas Galvydis-Bykauskas
- D. Kazys Škirpa

13. Kokie du žodžiai praleisti 1920 m. gegužės 15 d. Steigiamojo Seimo priimtoje rezoliucijoje: „Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą nepriklausomą Lietuvos Valstybę, kaipo ..... , etnologinėm sienom, ir laisvą nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitom valstybėm“?

- A. Demokratinę šalį
- B. Demokratinę valstybę
- C. Laisvą šalį
- D. Demokratinę respubliką

14. Marius Matijošaitis ir Antanas Vinkus, Rūta Miliūtė ir Juozas Imbrasas, Viktoras Fiodorovas ir Vida Marija Čigriejienė, Tadas Sadauskis ir Birutė Vėsaitė. Kas sieja šiuos skirtingų kadencijų Seimo narius?

- A. Jie – jauniausi ir vyriausi Seimo kadencijų nariai
- B. Jie – Seimo nariai giminaičiai
- C. Jie – Seimo nariai, kurie apkaltos metu neteko mandato
- D. Jie – Seimo Pirmininko pavaduotojai

15. 1920 m. vykstant Nepriklausomybės kovoms Steigiamasis Seimas nutarė laikinai nebešaukti plenarinių posėdžių, o savo narius pasiųsti į frontą, centrinės ir vietinės valdžios įstaigas ir ten organizuoti krašto gynybą. Kol nevyko Steigiamojo Seimo posėdžiai, jo funkcijas vykdė kita institucija. Kokia?

- A. Krašto apsaugos ministerija
- B. Ministrų kabinetas
- C. Respublikos Prezidentas
- D. Mažasis Seimas



1. Kuri sostinė yra minima Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo priimtame Akte „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“?

- A. Vašingtonas
- B. Varšuva
- C. Kaunas
- D. Helsinkis

2. Atgimimo pradžių žymi 1987 m. Vilniuje įvykęs pirmasis nesankcionuotas mitingas. Prie kokio paminklo jis buvo surengtas?

- A. Gedimino
- B. Adomo Mickevičiaus
- C. Kristijono Donelaičio
- D. Vinco Kudirkos

3. Nuo 2011 metų Seimo rūmuose Laisvės gynėjų dieną kasmet įteikiama Laisvės premija. Kuris iš išvardytų asmenų yra gavęs Laisvės premiją?

- A. Volodymyras Zelenskis
- B. Gitanas Nausėda
- C. Audrys Juozas Bačkis
- D. Algirdas Mykolas Brazauskas

4. 1990 m. kovo 11 d. už Aktą „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“ balsavo 124 deputatai, niekas nebalsavo prieš, tačiau buvo susilaikiusiųjų. Kiek deputatų susilaikė šiame istoriniame Lietuvai balsavime?

- A. 6
- B. 1
- C. 8
- D. 5

5. Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo Akto originalą pasirašė Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis ir Liudvikas Sabutis. Kokias pareigas ėjo L. Sabutis?

- A. Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo
- B. Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo sekretoriaus
- C. Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo aparato pirmininko
- D. Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo opozicijos lyderio

**6. Kaip vadinasi priešais Lietuvos nacionalinę Martyno Mažvydo biblioteką stovintis paminklas, skirtas Kovo 11-ajai?**

- A. Laisvė
- B. Kovas
- C. Šaulė
- D. Žinia

**7. Kas Lietuvoje dar yra įvykę kovo 11 dieną?**

- A. 1949 m. paskelbta Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos deklaracija
- B. 1566 m. įsigaliojo Antrasis Lietuvos Statutas
- C. 1904 m. panaikintas lietuviškos spaudos draudimas
- D. 1410 m. įvyko Žalgirio mūšis

**8. Egzistuoja du 1990 m. kovo 11 d. Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Akto „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“ egzemplioriai. Vienas šių egzempliorių, turintis juridinę galią, yra patvirtintas Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko Vytauto Landsbergio ir Aukščiausiosios Tarybos sekretoriaus Liudviko Sabučio parašais. Šis dokumentas pirmą kartą buvo paskelbtas 1990 m. kovo 16 d. Kuriame dienraštyje jis buvo paskelbtas?**

- A. Dienraštyje „Lietuvos aidas“
- B. Dienraštyje „Lietuvos žinios“
- C. Dienraštyje „Valstybės žinios“
- D. Dienraštyje „Vilniaus naujienos“

**9. Kaip vadinasi valstybės šventė, kurią minime vasario 16-ąją?**

- A. Parlamentinės demokratijos diena
- B. Lietuvos Respublikos diena
- C. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena
- D. Lietuvos valstybės atkūrimo diena

**10. Į kurią iš šių tarptautinių organizacijų Lietuva įstojo anksčiausiai?**

- A. Europos Sąjungą
- B. NATO
- C. EBPO
- D. Jungtinių Tautų Organizaciją



**11. Išrikiuokite šiuos įvykius eilės tvarka pradėdami nuo anksčiausiai įvykusio:**

Lietuva sinchronizavo elektros tinklus su Vakarų Europa (1)

Lietuva tapo NATO nare (2)

Priimta dabar veikianti šalies Konstitucija (3)

Lietuva tapo ES nare (4)

- A. 1; 2; 3; 4
- B. 3; 4; 1; 2
- C. 3; 2; 4; 1
- D. 2; 3; 4; 1

**12. Islandija yra pirmoji demokratinė valstybė, pripažinusi Lietuvos Nepriklausomybę. O kuri demokratinė valstybė tai padarė antrąją?**

- A. Danija
- B. JAV
- C. Latvija
- D. Lenkija

**13. Kaip vadinasi 1991 m. lapkričio 8 d. Taline įkurta Lietuvos, Estijos ir Latvijos parlamentų tarptautinio bendradarbiavimo organizacija?**

- A. Baltijos Asamblėja
- B. Baltijos Charta
- C. Baltijos Konferencija
- D. Baltijos Parlamentas

**14. Kas įvyko anksčiausiai?**

- A. Baltijos kelias
- B. Nepriklausomybės atkūrimas
- C. Sausio 13-osios įvykiai
- D. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Steigiamasis suvažiavimas

**15. Kieno valią išreiškdamą Aukščiausioji Taryba priėmė aktą „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“?**

- A. Nepriklausomybės Akto signatarų
- B. Tautos
- C. Protėvių
- D. Partizanų

**1. Trys NATO narės turi savo branduolinį ginklą. Kurios?**

- A. JAV, Italija, Kanada
- B. JAV, Vokietija, Jungtinė Karalystė
- C. JAV, Prancūzija, Jungtinė Karalystė
- D. JAV, Nyderlandai, Norvegija

**2. 2012 m. Lietuvoje pradėjo veikti naujas NATO kompetencijos centras. Kurios srities?**

- A. Kibernetinės gynybos
- B. Kontržvalgybos
- C. Energetinio saugumo
- D. Strateginės komunikacijos

**3. Kas įveda karo padėtį, skelbia mobilizaciją ar demobilizaciją, priima sprendimą panaudoti ginkluotąsias pajėgas, kai prireikia ginti Tėvynę arba vykdyti Lietuvos valstybės tarptautinius įsipareigojimus?**

- A. Seimas
- B. Prezidentas
- C. Vyriausybė
- D. Valstybės gynimo taryba

**4. Kam Prezidentas Algirdas Mykolas Brazauskas 1994 m. išsiuntė laišką, išreiškiantį Lietuvos pageidavimą tapti NATO nare?**

- A. NATO Generaliniam Sekretoriui
- B. Visoms tuometinėms NATO narėms
- C. JAV Prezidentui
- D. Rusijos Prezidentui

**5. Kuri valstybė 2024 m. tapo naujausia NATO nare?**

- A. Suomija
- B. Šiaurės Makedonija
- C. Australija
- D. Švedija

**6. Kuo išsiskyrė pirmasis NATO ginkluotųjų pajėgų vyriausiasis vadas?**

- A. Tapo JAV Prezidentu
- B. Tapo ilgiausiai kada nors tokias pareigas ėjusių asmeniu
- C. Tai buvo vienintelis šias pareigas ėjęs europietis
- D. Laisvai bendravo visomis NATO steigėjų nacionalinėmis kalbomis

**7. Minint Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) įkūrimo metines sausio 17-ąją iškilmingoje rikiuotėje kasmet apdovanojama geriausia praėjusių metų KASP kuopa. Koks pereinamasis apdovanojimas jai įteikiamas?**

- A. Istorinė valstybės vėliava
- B. Istorinis atkurtas XIV a. kalavijas
- C. Lietuvos valstybės vėliava
- D. Laisvės skulptūrėlė

**8. Kokia yra NATO Generalinio Sekretoriaus paskyrimo tvarka?**

- A. Naują Generalinį Sekretorių vienašališkai paskiria pareigas baigiantis Generalinis Sekretorius
- B. Naujam vadovui paskirti reikalingas daugiau nei 50 proc. valstybių (įskaitant ir JAV) sutarimas
- C. Naujam vadovui paskirti reikalingas vienbalsis valstybių sutarimas
- D. Generalinio Sekretoriaus rinkimai vyksta kiekvienoje šalyje, laimi surinkęs daugiausia balsų

**9. Jei Respublikos Prezidentas nuspręstų, kad Lietuva yra pasirengusi įsigyti ir šalies teritorijoje dislokuoti masinio naikinimo ginklą, ar tai galėtų būti įgyvendinama esant dabartinėms teisinėms aplinkybėms?**

- A. Ši idėja yra neįgyvendinama, nes valstybė tam neturi pakankamai finansinių resursų
- B. Ne, nes NATO ir ES sutartys aiškiai nurodo, kurios valstybės gali turėti masinio naikinimo ginklus, o Lietuvos tarp jų nėra
- C. Ne, nes masinio naikinimo ginklus Lietuvos teritorijoje draudžia mūsų šalies Konstitucija.
- D. Taip, tai galėtų būti įgyvendinama

**10. Kurios šalies karinę brigadą 2023 m. buvo sutarta nuolatiniam buvimui perkelti į Lietuvą?**

- A. JAV
- B. Lenkijos
- C. Prancūzijos
- D. Vokietijos

**1. Kuria sutartimi įsteigta Europos Sąjunga?**

- A. Lisabonos
- B. Maastrichto
- C. Romos
- D. Paryžiaus

**2. 2011 m. Europos Taryba priėmė Smurto prieš moteris ir smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir kovos su juo konvenciją. Lietuva ją pasirašė 2013 m., tačiau tam, kad dokumentas įsigaliotų, jį privalo ratifikuoti Seimas. Vis dėlto parlamentas to dar nėra padaręs. Kaip dažnai vadinama ši konvencija?**

- A. Paryžiaus konvencija
- B. Stambulo konvencija
- C. Lisabonos konvencija
- D. Stokholmo konvencija

**3. Kuri iš Europos Sąjungos valstybių narių išsiderėjo galimybę nedalyvauti euro zonos veikloje ir nėra įsipareigojusi įsivesti eurą?**

- A. Rumunija
- B. Danija
- C. Kroatija
- D. Bulgarija

**4. Lietuvai, kaip ir kiekvienai Europos Sąjungos narei, tenka pareiga pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai. Koks pagrindinis Lietuvos uždavinys būna pirmininkavimo metu?**

- A. Organizuoti ir pirmininkauti ES Tarybos posėdžiams, nustatyti ES darbotvarkę
- B. Parengti ES politikos gaires
- C. Teikti ES įstatymų (reglamentų, direktyvų) projektus
- D. Pirmininkauti Europos Vadovų Tarybai

**5. Kuris politikas niekada nėra buvęs Europos Parlamento nariu?**

- A. Virginijus Sinkevičius
- B. Gabrielius Landsbergis
- C. Vytautas Landsbergis
- D. Dalia Grybauskaitė

**6. Kuri Europos Sąjungos sutartis pastarąjį kartą padidino nacionalinių parlamentų vaidmenį ES teisėkūros procese?**

- A. Lisabonos
- B. Maastrichto
- C. Romos
- D. Amsterdamo

**7. Pagal Europos Sąjungos sutartis yra trijų rūšių kompetencijos – išimtinė, padalijamoji ir rėmimas, koordinavimas ar papildymas. Jei Lietuva reaguodama į JAV vykdomą muitų politiką norėtų įvesti papildomus muitus atskiroms prekėms iš atskirų valstybių, ar ji galėtų tai padaryti?**

- A. Taip, spręsti dėl įvežamų prekių apmokestinimo yra kiekvienos nepriklausomos valstybės teisė
- B. Taip, tačiau tik tuo atveju, jei dėl to nenuspręstų Europos Parlamentas, nes muitų politika yra padalijamoji ES kompetencija
- C. Ne, valstybė be susitarimo su kita valstybe negali jos šalyje gaminamoms prekėms įvesti papildomo apmokestinimo
- D. Ne, tai išimtinė ES kompetencija ir tokie sprendimai yra priimami bendrai ES

**8. Kiek atstovų Lietuva renka į Europos Parlamentą?**

- A. 9
- B. 10
- C. 11
- D. 12

**9. 1950 m. gegužės 9 d. buvo paskelbta deklaracija, kurioje siūlyta sukurti Europos anglių ir plieno bendriją (EAPB), tapusią Europos Sąjungos pagrindu. Kaip vadinama ši deklaracija?**

- A. Šumano deklaracija
- B. Jungtinių Tautų chartija
- C. Atlanto chartija
- D. Helsinkio baigiamasis aktas

**10. Kuri Europos Sąjungos institucija turi teisėkūros iniciatyvos teisę ir teikia reglamentų bei direktyvų projektus?**

- A. Europos Parlamentas
- B. Europos Komisija
- C. Europos Vadovų Taryba
- D. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas

# SEIMO DARBO SIMULIACIJA

Demokratijos žinių konkurso finalo dalyviai kasmet susirenka Seimo rūmuose. Čia, be testo klausimų sprendimo, jų laukia praktinė užduotis – Seimo darbo simuliacija.

Jei testas tikrina teorines žinias, tai simuliacija leidžia jas pritaikyti praktiškai. Dalyviams prireiks ne tik politinio ir teisinio išmanymo, bet ir gebėjimo argumentuoti, derėtis, bendradarbiauti bei greitai reaguoti.

Simuliacijos pradžioje burtų budu dalyviams priskiriamos frakcijos ir vaidmenys: Seimo Pirmininko, jo pavaduotojo, komiteto pirmininko ar nario, frakcijos nario arba Mišrios Seimo narių grupės atstovo.

Rengiantis šiai užduočiai rekomenduojama susipažinti su parlamentinių partijų ir frakcijų pozicijomis nagrinėjamo klausimo tema, jų vertybėmis ir argumentais.

## Simuliacijos eiga

Simuliacijos tikslas – pristatyti įstatymo projektą Seimo posėdyje, jį apsvarstyti frakcijose ir komitetuose bei priimti galutinį sprendimą balsuojant.

### Dalyviai:

- dalyvauja Seimo posėdžiuose;
- dirba komitetų ir frakcijų posėdžiuose;
- teikia pasiūlymus ir pataisas;
- užduoda klausimus;
- argumentais siekia įtikinti kolegas pritarti arba nepritarti projektui.

Mišrios Seimo narių grupės atstovas pristato įstatymo projektą. Seimo Pirmininkas ir jo pavaduotojas vadovauja posėdžiui.

Daugumos frakcijų nariai gali turėti skirtingas nuomones dėl projekto turinio, tačiau paprastai sutaria jį palaikyti bent iki svarstymo pabaigos, pasilikdami teisę teikti pasiūlymus. Galutinio balsavimo metu jų pozicijos gali skirtis.

Opozicija bendros pozicijos gali neturėti, tačiau dažniau projektą vertina kritiškai ir linkusi jo nepalaikyti.

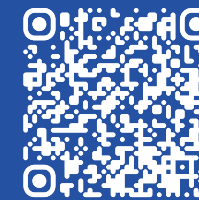
Rekomenduojama savo poziciją formuoti atsižvelgiant į atstovaujamos frakcijos vertybes ir politines nuostatas.

# NAUDINGA INFORMACIJA

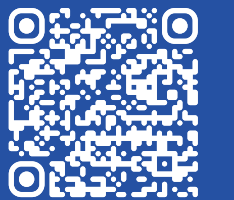
## Įstatymų leidyba

Simuliacijos metu dėl riboto laiko ir užduoties pobūdžio Seimo statute nustatytos procedūros nėra nuosekliai taikomos. Vis dėlto Konstitucijoje ir Seimo statute pateikta informacija gali būti naudinga ruošiantis simuliacijai.

### Konstitucija



### Seimo statusas



### Vaizdo medžiaga

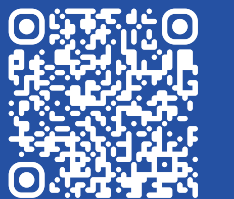
Seimo „YouTube“ paskyroje „Atviras Seimas“ rasite:

- Demokratijos žinių konkurso apžvalgas;
- Seimo darbo simuliacijos vaizdo įrašus;
- politologų ir ekspertų paskaitas aktualiomis temomis.



### Simuliacijai skirti įstatymų projektai

Seimo interneto svetainės Demokratijos žinių konkurso skiltyje skelbiami ankstesnių metų simuliacijose nagrinėti įstatymų projektai ir jų aiškinamieji raštai.





# ATSAKYMAI

## 1. Seimo veikla

1. A. Konstitucinio Teismo Pirmininkas
2. B. Jonui bus leista prisiekti artimiausiame Seimo posėdyje, kai jis pasveiks
3. B. Dvi
4. A. Taip, nes tam pačiam ministrui interpelacija inicijuojama jau kitos sesijos metu
5. A. Vyriausias pagal amžių frakcijos seniūnas
6. A. Teisės ir teisėtvarkos komiteto
7. D. Į bet kurią Seimo frakciją
8. B. Seimas
9. D. Organizuoja Seimo narių maitinimą
10. A. Ne, negali, nes jo veikla nėra laikoma parlamentine veikla
11. C. Priesaika būtų priimta, nes paskutinis sakinytis nėra privalomas
12. D. Seimo Pirmininkas
13. C. Bus priimtas sprendimas, už kurį balsavo Andrius
14. B. Konstitucijos
15. C. Sesija visada pradedama nustatytą dieną

## 2. Teisėkūra

1. C. Konstatuoti, kad per nustatytą laikotarpį surinkta per mažai projektą palaikančių piliečių parašų
2. A. Ministras
3. C. Svarstymas Seimo valdyboje
4. D. Įstatymas įsigaliojo po to, kai jį pasirašė ir oficialiai paskelbė Seimo Pirmininkas
5. A. Patvirtinti sesijos darbų programą
6. B. Ne mažiau kaip 71 Seimo narys
7. B. Vyriausybė privalo atsistatydinti
8. D. Respublikos Prezidentas ir toliau gali naudotis veto teise
9. C. Teikia Vyriausybė, tvirtina Seimas
10. D. Pridėtinės vertės mokestis
11. B. Respublikos Prezidentas
12. A. Seimo statutą
13. B. Taip, nes balsuoti užsiregistravo daugiau kaip pusė Seimo narių ir dauguma jų balsavo už
14. A. Jie – jauniausi ir vyriausi Seimo kadencijų nariai
15. B. Seimas nesvarsto toliau tokio įstatymo projekto

## 3. Politikų pareigos

1. C. Frakcijos seniūnas
2. C. Prezidento
3. D. Ir Seimo valdyboje, ir Seniūnų sueigoje
4. B. Eglė
5. D. Į šias pareigas skiriamas Seimo Pirmininko pavaduotojas
6. D. Apribojimų dėl profesinių veiklų baigus kadenciją nėra
7. B. Atsisakyti Seimo nario mandato ir sustabdyti narystę Lietuvos atėjų partijoje
8. D. Ne, jis ir toliau galės dirbti Seimo nariu
9. B. Atlikti krašto apsaugos tarnybos
10. B. Kai Seimo posėdyje prisieks būti ištikimas Lietuvos Respublikai
11. D. Jis paskiriamas ministru
12. B. Eidamas Ministro Pirmininko pareigas Petras išsaugos Seimo nario mandatą
13. B. Taip, turi sustabdyti savo veiklą frakcijoje
14. B. Ne, šios pareigos nesuderinamos
15. D. Krašto apsaugos ministrui

## 4. Konstitucija ir demokratija

1. C. Konstitucijoje sostinės vieta nenurodyta
2. D. Seimo nariai renkasi patys kitą dieną pasibaigus 15 dienų terminui
3. A. Demokratija
4. A. Prezidentas gali dalyvauti Vyriausybės posėdžiuose ir juose pirmininkauti
5. C. Krėvė
6. C. Leisti amnestijos aktus
7. B. Pietų Korėja
8. D. Įstatymas
9. C. Pripažįstama, nes evangelikai liuteronai yra tradicinė bažnyčia Lietuvoje
10. D. Nuo kenksmingų poveikių saugoti aplinką
11. D. Savivaldybių tarybos
12. A. 1938 m.
13. A. Jų organizacijos gali vartoti savo kalbą greta valstybinės tam tikrose srityse
14. D. Lietuvos visuotinė religija – katalikybė
15. A. Moterys reikalavo laikytis anksčiau moterų teisių judėjimui duotų pažadų ir įtraukti jas į Lietuvos Tarybos sudėtį

## 5. Rinkimai

1. B. Reitingavimas
2. C. 71
3. A. Naujas Seimas darbą pradės laiku, tačiau ne visos sudėties
4. C. Tapęs Seimo nariu jis ir toliau galės eiti ministro pareigas
5. C. Kadencijos nėra ribojamos
6. A. Rakauskų rajono savivaldybėje bus organizuojami nauji mero rinkimai
7. C. Nes 1989 m. kuriant rinkimų tvarką LTSR gyventojų skaičius buvo padalintas iš paties mažiausio Lietuvos rajono gyventojų skaičiaus
8. B. Priima politinių organizacijų narių sąrašus
9. A. Asmuo paremti gali, jeigu jo prašymu tai padaro kitas asmuo, išskyrus parašų rinkėją
10. A. Po 13 metų – 1918 m.
11. B. Europos Parlamento nario
12. C. Seimo nariai
13. D. Seimas kadenciją pabaigs turėdamas vienu Seimo nariu mažiau
14. C. 5
15. C. Balsuoti už kitą asmenį nėra galimybės

## 6. Seimo istorija

1. D. 1990 m.
2. C. 1920 m. gegužės 15 d.
3. D. Pirmieji laisvi ir demokratiniai rinkimai į Aukščiausiąją Tarybą
4. C. Galėjo išrinkti jauniausią Seimo narį nuo 1990 m.
5. D. Jonui Basanavičiui
6. A. 1990 m. kovo 10 d.
7. A. Jį sudarė vien moterys
8. D. Kaune
9. A. Algirdas Mykolas Brazauskas
10. A. Kazys Grinius
11. B. Jono Žemaičio-Vytauto
12. A. Antanas Matulaitis
13. D. Demokratinę respubliką
14. C. Jį sudarė vien moterys
15. D. Mažasis Seimas

## 7. Nepriklausomybė

1. D. Helsinkis
2. B. Adomo Mickevičiaus
3. A. Volodymyras Zelenskis
4. A. 6
5. B. Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo sekretoriaus
6. D. Žinia
7. B. 1566 m. įsigaliojo Antrasis Lietuvos Statutas
8. A. Dienraštyje „Lietuvos aidas“
9. D. Lietuvos valstybės atkūrimo diena
10. D. Jungtinių Tautų Organizaciją
11. C. 3; 2; 4; 1
12. A. Danija
13. A. Baltijos Asamblėja
14. D. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Steigiamasis suvažiavimas
15. B. Tautos

## 8. Lietuvos gynyba ir NATO

1. C. JAV, Prancūzija, Jungtinė Karalystė
2. C. Energetinio saugumo
3. A. Seimas
4. A. NATO Generaliniam Sekretoriui
5. D. Švedija
6. A. Tapo JAV Prezidentu
7. B. Istorinis atkurtas XIV a. kalavijas
8. C. Naujam vadovui paskirti reikalingas vienbalsis valstybių sutarimas
9. C. Ne, nes masinio naikinimo ginklus Lietuvos teritorijoje draudžia mūsų šalies Konstitucija
10. D. Vokietijos

## 9. Europos Sąjunga

1. B. Maastrichto
2. B. Stambulo konvencija
3. B. Danija
4. A. Organizuoti ir pirmininkauti ES Tarybos posėdžiams, nustatyti ES darbotvarkę
5. D. Dalia Grybauskaitė
6. A. Lisabonos
7. D. Ne, tai išimtinė ES kompetencija ir tokie sprendimai yra priimami bendrai ES
8. C. 11
9. A. Šumano deklaracija
10. B. Europos Komisija

Leidinyje panaudotos Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos archyvo (Olgos Posaškovos, Viktorijos Chornos) nuotraukos.

#### Konkursui klausimus kūrė

Gailė Budvytytė  
Donatas Čečergis  
Giedrius Kanapka  
Modesta Maldžienė  
Rūta Mensonaitė  
Monika Kutkaitytė  
Giedrius Leskauskas  
Rūta Petrukaitė  
Justė Radzevičiūtė-Laugalienė  
Agnė Radžiūtė  
Loreta Rakauskienė  
Skirmantė Reznikienė  
Rimas Rudaitis  
Laura Saniukienė  
Nerijus Vėta  
Lina Vingrytė

**Leidinį sudarė**  
Rimas Rudaitis

**Maketavo**  
Ilona Šilenkova

ISBN 978-609-8143-52-2

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

2026



▼ **DEMOKRATIJOS**  
**ZINIŲ**  
**KONKURSAS**



LIETUVOS RESPUBLIKOS  
**SEIMAS**